

689 3. Beh. af Lovf. om Erstatn. for den ved Brandv. Slutningsforanst. bevirk. Skade. 690

at al den Skade, der blev tilføjet en privat Mand i Følge offentlig Foranstaltning til Bedste for Andre, hvad enten disse Andre nu havde for sikret deres Eiendele eller ikke, skulde erstattes, om det ikke var ubilligt, at den enkelte Mand skulde lide til Fordel for Andre; men jeg er ved at overveie denne Sag kommen til det Resultat, at det dog ikke vilde være rigtigt at træffe en saadan Foranstaltning. For det Første lader det sig, tror jeg, ikke benægte, at der er en ganske anderledes Opfordring for Statsmagten, for det Offentlige, for Kommunen til at komme den til Hjælp, som er bleven Offret for en Ulykke, imod hvilken han ikke har kunnet værgе sig, end at komme den til Hjælp, der har lidt en Ulykke, mod hvilken det havde været ham let at værgе sig. Men dertil kommer, at hvis man vilde give en Bestemmelse om, at Enhver, der lider Skade som Følge af en offentlig Foranstaltning, skulde have Erstatning, uagtet han kunde have sikret sig mod Skaden ved at tegne Forsikring, saa vilde man derved i Virkeligheden give en Præmie, en Art Belønning til de mere leifindige og ligegyldige Borgere, i Modsetning til de Borgere, som havde vist mere Ridfærdighed for at værne om deres egne Interesser. Man kan forudsætte, at der altid vil være Udfællige, som ville tegne Assurance; men det vilde da neppe være rigtigt, at de Personer, som havde stillet paa, at de for en Del fik den Skade, de maatte lide, erstattet af det Offentlige, skulde have en saadan Erstatning, naar de havde ladet være at erlægge Præmie for at faae Assurance tegnet, medens de Personer, som havde tegnet Assurance, og altsaa i den Anledning havt Udgifter, oven i Kjøbet skulde bidrage til Erstatningsudbyldelse til de mere ligegyldige, der havde undladt at tegne Assurance. Derfor tror jeg ikke, det vilde være rigtigt eller forsvarligt at gaa den Vej. Jeg behøver endelig ikke at gjøre opmærksom paa, at medens det, der her ved denne Leilighed er Tale om, nemlig Erstatning for den Skade, der sker paa Marker og i Haver, jo vistnok er en meget ubetydelig Ting, saa vilde der efter Omstændighederne kunne blive Tale om særdeles betydelige Summer, naar Erstatningspligten ogsaa skulde udvides til Bygninger, saaledes som det ærede Medlem henlydede til. Her er slet ikke, saaledes som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse) udtalte, Tale om at opstille den urimelige Sætning, at, naar en Mand led en Skade, som der ikke var Nogen, der kunde eller vilde erstatte, saa skulde Kommunen erstatte den — en saadan Sætning findes ikke i Lovforslaget —, det vilde

ganske vist være noget meget Urimeligt; men det, der er Spørgsmaal om, er, om ikke Kommunen har en naturlig Forpligtelse til at erstatte den Skade, som Kommunen i sin Interesse lader tilføje en enkelt af Kommunens Beboere, og det er stadig dette, man maa fastholde og ikke kan se bort fra, at her kun er Tale om den Skade, som sker ifølge det Offentliges Foranstaltning, det vil sige, i Brandvæsenets Tjeneste, altsaa ligesom efter Ordre af dem, der have at kommandere ved de paagjældende Udebrandstilfælde. Her er Spørgsmaal, om ikke Kommunen, der lader denne Skade blive tilføjet den enkelte private Mand i Kommunens Interesse, har en naturlig Opfordring til ogsaa at erstatte den. Og at Skaden sker i Kommunens Interesse, derfor kunde jeg i og for sig finde et tilstrækkeligt Argument i den omtalte Lov af 1861; thi det er den, der erklærer den her omtalte Skade for at være slet i Brandvæsenets Tjeneste. Men dernæst forekommer det mig ogsaa, som jeg tidligere har udtalt, at det er aldeles aabenbart, at ethvert Slutningsforetagende maa siges at være i det Almenes Interesse, fordi naturligvis i mange Tilfælde Ingen vilde kunne forudsæ, hvilket Omfang en opkommen Udebrand kunde tage, naar den ikke i Tide blev standset. Slutningen er altsaa virkelig i Kommunens, i det Almenes Interesse, og det Offer, som den enkelte Mand bringer i det Almenes eller Kommunens Interesse, er det, som det stadig forekommer mig, at Billighed taler for, at man erstatter. En Del ærede Medlemmer have nu til Sagens 3die Behandling stillet Vædringsforslag, der gaar ud paa, at Loven skulde indskrænkes til Kjøbenhavn og Flækkerne. Jeg finder, at det for saa vidt kan være et Fortrin, som det nu foreliggende Vædringsforslag har fremfor det, der forelaa til 2den Behandling, at Flækkerne ere medtagne. Det er jo altid Noget, naar man ikke kan faae udtrakt den, som jeg stadig mener, Billigheds- og Retfærdighedshandling, hvorom der er Spørgsmaal, til hele Landet, at saa i alt Fald saa mange af Statens Borgere faae godt af denne Akt, som det vel er muligt. Jeg tror nu rigtig nok, at dersom dette virkelig maatte blive til Lov, vil det snart vise sig, at de Statsborgere, der bo i en Landkommune tæt ind til en Kjøbstadkommune eller til en Flække, og som maaste ved den samme Udebrand, der medfører Skade for en Beboer i en Flække, ligeledes se deres Marker udsatte for Skade, ville søge sig meget misfornøiede med, at Lovgivningsmagten har tillagt deres Medborgere indenfor Flækkens Grænse en Erstatning,